

دعاوی خانوادگی

مسئولیت کیفری اطفال و نوجوانان
و ضمانت اجرایی آن

مؤلف:

وحدت نوری رضایی مقدم

انتشارات شهید داریوش نوراللهی

سرشناسه	قائم رضایی مقدم، وحید، ۱۳۶۶ -
عنوان قراردادی	ایران، قوانین و احکام Iran, Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	دعاوی خانوادگی: مسئولیت کیفری اطفال و نوجوانان و ضمانت اجرایی آن / مؤلف وحید قائمی رضایی مقدم.
مشخصات نشر	قائم شهر: نشر شهید داریوش نوراللهی، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۱۱۹ ص.
شابک	978-600-6556-78-9
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتاب نامه.
عناوین دیگر	مسئولیت کیفری اطفال و نوجوانان و ضمانت اجرایی آن.
موضوع	نوجوانان بزهکار - وضع حقوقی و قوانین - ایران - Iran - Juvenile delinquents - Legal status, laws, etc.
موضوع	مسئولیت جزائی - ایران - Criminal liability
موضوع	اجرای عدالت کیفری کودکان و نوجوانان - ایران - Juvenile justice, Administration of
موضوع	حقوق خانواده - ایران - دعاوی Domestic relations - Iran - Cases
موضوع	است جزائی - قوانین و مقررات - ایران - Criminal liability - Law and legislation - Iran
رده بندی کنگره	۱۳۹۲ ق/۴۷۳۲/۴ KMH
رده بندی دیویی	۳۴۵/۵۰۳
شماره کتاب شناسی ملی	۹۷۱۹۱

دعاوی خانوادگی

مسئولیت کیفری اطفال و نوجوانان و ضمانت اجرایی آن

مؤلف: وحید قائمی رضایی مقدمه

ناشر: انتشارات شهید داریوش نوراللهی

صفحه آرا: مهلا مقدسی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۶

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۵۶-۷۸-۹

فهرست مطالب

مقدمه	۱۱
-------------	----

فصل اول: تعریف طفل (بزهکار) ۱۳

بخش اول	۱۵
نوآوری‌های ماهوی ضمانت اجرایی کیفری	۱۵
جرایم اطفال و نوجوانان	۱۵
مبحث اول: در ادله بین‌المللی	۱۵
مبحث دوم: در حق داخلی	۱۶

فصل دوم: مسئولیت کیفری اطفال و نوجوانان ۲۱

مبحث اول: بررسی مفهوم مسئولیت کیفری و ارکان آن	۲۳
مبحث دوم: بررسی سن بلوغ و سن ولایت کیفری و انتقادات وارده بر آن	۲۴
مبحث سوم: مسئولیت کیفری اطفال در جرائم تعزیری، حدود و قصاص	۲۷
گفتار اول: مسئولیت کیفری اطفال در جرائم تعزیری	۲۷
گفتار دوم: مسئولیت کیفری اطفال در جرائم حدود و قصاص	۲۹

فصل سوم: واکنش‌های اتخاذشده در مورد جرائم اطفال و نوجوانان ۳۱

واکنش‌های اتخاذشده در مورد جرائم اطفال و نوجوانان	۳۳
مبحث اول: الگوهای ناظر به عدالت کیفری کودکان و نوجوانان	۳۳
گفتار اول: الگوی سزاگرایانه	۳۳
گفتار دوم: الگوی حمایتی (اصلاحی)	۳۶
مبحث دوم: واکنش‌ها در مورد جرائم تعزیری اطفال و نوجوانان	۳۸
گفتار اول: اطفال زیر ۹ سال	۳۹
گفتار دوم: اطفال و نوجوانان ۹ تا ۱۲ سال	۳۹
بند اول: تسلیم به والدین یا اولیاء یا سرپرست قانونی با اخذ تعهد به تأدیب و تربیت	۴۰
بند دوم: تسلیم به اشخاص حقوقی	۴۴
بند سوم: سپردن طفل به خانواده مورد اعتماد (شخص حقیقی)	۴۸
بند چهارم: الزام به شرکت در کلاس‌های آموزشی و حرفه‌ای	۵۱
بند پنجم: نصیحت قضایی	۵۲
گفتار سوم: اطفال و نوجوانان بیش از ۱۲ سال و تا ۱۵ سال	۵۵

۶۰	گفتار چهارم: نوجوانان بیش از ۱۵ سال و تا ۱۸ سال
۶۱	بند اول: خدمات عمومی
۶۳	بند دوم: محاسن خدمات عام‌المنفعه
۶۴	بند سوم: بازداشت خانگی
۶۶	بند چهارم: کیفرهای پایان هفته‌ای
۶۸	مبحث سوم: واکنش‌های مرتبط با جرائم حد و قصاص
۶۸	گفتار اول: واکنش‌های علیه افراد نابالغ
۶۸	بند اول: نابالغین کمتر از ۱۲ سال تمام قمری
۶۹	بند دوم: نابالغان بین ۱۲ تا ۱۵ سال تمام قمری
۶۹	گفتار دوم: واکنش‌های مرتبط با افراد بالغ
فصل چهارم: برآیندهای شکلی ضمانت اجرای کیفری جرائم اطفال و نوجوانان ۷۳	
۷۴	مصادیق شکلی الگوی سه پتی
۷۵	مبحث اول: پرونده شخصیت
۷۹	مبحث دوم: مددکار اجتماعی در قلمرو عدالت کیفری اطفال و نوجوانان
۷۹	گفتار اول: مفهوم مددکار اجتماعی و وظایف آن
۸۰	بند اول: مفهوم مددکار اجتماعی
۸۰	بند دوم: روش کار مددکاری اجتماعی در خصوص ضمانت اجرای جرائم اطفال و نوجوانان
۸۲	مبحث سوم: بسترهای مداخله مددکاران اجتماعی در قلمرو عدالت کیفری اطفال و نوجوانان
۸۲	گفتار اول: در مرحله پیش از دادرسی
۸۴	گفتار دوم: در مرحله دادرسی
۸۴	گفتار سوم: در مرحله پس از دادرسی
۸۶	تدابیر شکلی نوین بر مبنای قضا‌دایی و کیفرزدایی از بزهکاری اطفال
۸۶	مبحث اول: فلسفه تعویق صدور حکم
۸۹	گفتار اول: تعریف قرار تعویق صدور حکم
۹۰	گفتار دوم: شرایط تعویق صدور حکم
۹۰	بند اول: اتهامات مربوط به جرائم خرد و متوسط (تعزیرات)
۹۱	بند دوم: وجود جهات مخففه
۹۱	بند سوم: پیش‌بینی اصلاح مجرم
۹۲	بند چهارم: فقدان سابقه کیفری مؤثر
۹۳	بند پنجم: جبران ضرر و زیان از جرم

۹۳	بند ششم: الزام دادگاه به رعایت مدت حداقل و حداکثر تعویق
۹۴	مبحث دوم: انواع قرارهای تعویق صدور حکم
۹۴	گفتار اول: قرار تعویق ساده
۹۴	گفتار دوم: قرار تعویق مراقبتی
۹۷	مبحث سوم: جهات اشتراک و افتراق تعویق صدور حکم با تعلیق اجرا مجازات و تعلیق تعقیب
۹۷	گفتار اول: جهات اشتراک
۹۷	گفتار دوم: جهات افتراق
۹۸	مبحث چهارم: آثار تعویق صدور حکم
۹۸	گفتار اول: آثار مربوط قبل از انقضاء مدت
۹۸	گفتار دوم: آثار مترتب بر انقضاء دوره تعویق
۹۹	مبحث پنجم: تعلیق اجرای مجازات
۱۰۰	گفتار اول: بررسی مفهوم تعلیق اجرای مجازات
۱۰۰	بند اول: تعریف تعلیق اجرای مجازات
۱۰۱	بند دوم: شرایط صدور تعلیق اجرای مجازات
۱۰۲	گفتار دوم: انواع تعلیق اجرای مجازات
۱۰۲	بند اول: تعلیق ساده
۱۰۲	بند دوم: تعلیق مراقبتی
۱۰۵	گفتار سوم: احکام جزایی غیر قابل تعلیق
۱۰۶	گفتار چهارم: درخواست کنندگان قرار تعلیق اجرای مجازات
۱۰۷	گفتار پنجم: ضمانت اجرا عدم اجرای موارد درخواست شده در مدت تعلیق
۱۰۷	بند اول: ضمانت اجرا عدم اجرای دستور دادگاه
۱۰۷	بند دوم: ضمانت اجرا ارتکاب جرائم عمدی خاص در دوره تعلیق
۱۰۸	بند سوم: احراز محکومیت‌های سابق و جدید
۱۰۸	گفتار ششم: آثار صدور قرار تعلیق اجرای مجازات
۱۰۹	گفتار هفتم: تجدیدنظر از احکام صادره در خصوص اطفال و نوجوانان
۱۱۰	نتیجه‌گیری
۱۱۴	منابع و مأخذ

هدف اصلی پاسخ به بزهکاری کنترل این پدیده اجتماعی است. هر انحرافی که هنجارهای جامعه را نقض نماید و نظم آن را در معرض خطر قرار دهد پاسخ اجتماعی مساعد را سزاوار است. این پاسخ گاه از رهگذر آموزه‌ای پیشگیرانه و دارای ماهیت کنشی است و گاه به صورت واکنش‌های اجتماعی مطرح می‌شود. گرچه روش معمول واکنش اجتماعی برای مقابله با بزهکاری مجازات است ولی تنها وسیله برای رسیدن به این هدف نیست و باید از روش‌هایی و تدابیر دیگری برای صیانت از جامعه و تأمین دفاع اجتماعی روی آورد.

بارزترین این تدابیر اقدامات تأمینی و تربیتی است که مبنا و اهداف و ویژگی‌های اساسی آن مجازات تفاوت دارد و متناسب با وضعیت مزاجی، استعداد، منش و سوابق فرد خطرناک بکار برده می‌شود که با اجتماع سازگار گردد و دست به تکرار جرم نزند. وضعیت عاطفی، روحی، قدرت تمیز و سایر کلی شخصیت و ظرفیت جسمی اطفال و نوجوانانی به نحوی است که واکنش اجتماعی سخت و سرکوبگر برای پاسخ به بزهکاری آنان فاقد وصف «فایده‌مندی» است و آنان را مستحق واکنش اجتماعی از جنس اقدامات تأمینی و تربیتی جلوه می‌دهد چراکه اطفال و نوجوانان یا در سنی هستند که قابلیت پاسخ‌گویی به نقض قوانین کیفری را ندارند و به عبارت دیگر فاقد مسئولیت کیفری هستند و یا از نظر رشد عقلی و شخصیتی در وضعیتی به سر می‌برند که فایده‌مندی هدف مجازات‌ها در مورد آن‌ها از رهگذر اقدامات حمایتی و پیش‌گیری تأمین می‌شود زیرا این شیوه واکنش اجتماعی که می‌تواند به رشد شخصیتی آنان کمک می‌کند و نیازهای تربیتی، روانی و اجتماعی آن‌ها را مرتفع و موجبات مسئولیت‌پذیری و ارتقا شخصیت فردی و اجتماعی آنان را فراهم کند.

از طرفی این نوع نظام حقوق کیفری ماهوی که متناسب با ویژگی‌ها و شرایط روحی و... اطفال و نوجوانان است در داشتن نظام حقوق کیفری شکلی عادلانه که برای بزهکاری

اطفال و نوجوانان مؤثر است. ما در این نوشتار درصدد هستیم با توجه به اهمیتی که تعیین واکنش‌های اجتماعی و قواعد شکلی مربوط به اجرای آن‌ها برای بزه‌کاری اطفال دارد به بررسی نوآوری‌های که قانون مجازات ۱۳۹۲ در این زمینه دارد و همچنین تطبیق این نوآوری‌ها با اسناد بین‌المللی که در این باب موجود است بپردازیم.

وحید قانع‌ی رضایی مقدم

www.ketab.ir